

Antea brokeri d.o.o.

Pravilnik o manipulaciji i obvezi obavješćivanja o sumnji na zlouporabu tržišta

10.11.2011.

Predsjednik Uprave Društva Antea brokeri d.o.o. za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s njima povezanih pomoćnih usluga, sa sjedištem u Zagrebu, Derenčinova 1, registrirano kod Trgovačkog suda u Zagrebu, OIB: 13216170782, Krešimir Jušinski, donosi dana 10.11.2011. godine

PRAVILNIK O MANIPULACIJI I OBVEZI OBAVJEŠĆIVANJA O SUMNJI NA ZLOUPORABU TRŽIŠTA

(dalje u tekstu: Pravilnik)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se poslovanje Društva u cilju otkrivanja i sprječavanja postupaka i radnji koje se smatraju manipuliranjem tržištem te način prijave istih Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 2.

Ovim Pravilnikom određuju se primjeri aktivnosti koje se smatraju manipuliranjem tržištem te se definiraju ovlaštenja, odgovornosti i radni zadaci zaposlenika Društva, procedure obavješćavanja Agencije u situacijama kada se opravdano sumnja da određena ponašanja odnosno transakcije predstavljaju aktivnosti koje se smatraju manipuliranjem tržištem, a s krajnjim ciljem zaštite imovine klijenata.

Ovlaštenja, odgovornosti, radni zadaci i procedure određeni ovim Pravilnikom beziznimno se primjenjuju na pružanje odnosno obavljanje svih investicijskih usluga, aktivnosti i pomoćnih usluga od strane Društva ili za Društvo. Prava i obveze koji se odnose na Društvo odnose se i na odgovarajući način obvezuju sve relevantne osobe u odnosu na Društvo.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su sve pisane procedure, pravilnici Društva i opisi koje donese uprava Društva, a kojima se detaljnije reguliraju zadaci iz članka 2. ovog Pravilnika.

Članak 4.

Sve odredbe ovog Pravilnika, osim ako to nije drugačije naznačeno, odnose se na Društvo, djelatnike Društva i s njima povezane osobe. Detaljan opis poslova, ovlaštenja i odgovornosti može se propisati posebnom procedurom.

Članak 5.

Odjel odnosa s klijentima je organizacijska jedinica Društva zadužena za kontakte s klijentima, obradu provedenih naloga za trgovanje i praćenje stanja na tržištu kapitala te time organizacijski dio za kojeg postoji najveća vjerojatnost da će najprije moći primijetiti aktivnosti za koje se može opravdano posumnjati da predstavljaju aktivnosti koje se smatraju manipuliranjem tržištem.

Sukladno navedenim opisima djelatnosti Odjel odnosa s klijentima zadužen je za izvješćivanje nadležnih institucija na sumnju u pokušaj manipulacije tržištem.

Svaki zaposlenik Društva dužan je obratiti pažnju i prijaviti aktivnosti za koje se može opravdano posumnjati da predstavljaju aktivnosti koje se smatraju manipuliranjem tržištem.

II. RADNJE I POSTUPCI KOJI SE SMATRAJU MANIPULIRANJEM TRŽIŠTEM

Članak 6.

U radnje i postupke koji se smatraju manipuliranjem tržištem, a proizlaze iz definicije manipuliranja tržištem iz članka 466. Zakona, ubrajaju se posebice sljedeće aktivnosti:

- a) aktivnosti jedne osobe ili više osoba koje surađuju kako bi se osigurao dominantan položaj nad ponudom ili potražnjom financijskog instrumenta koje ima učinak izravnog ili neizravnog određivanja kupovnih ili prodajnih cijena ili stvaranja drugih nepravednih uvjeta trgovanja,
- b) kupnja ili prodaja financijskih instrumenata pred kraj trgovinskog dana s učinkom obmanjivanja ulagatelja koji djeluju na temelju zadnje cijene trgovanja,
- c) iskorištavanje povremenog ili redovnog pristupa tradicionalnim ili elektroničkim medijima iznošenjem mišljenja o financijskom instrumentu (ili neizravno o izdavatelju) nakon što je ta osoba prethodno zauzela poziciju u tom financijskom instrumentu i kao posljedicu toga imala korist od utjecaja iznesenog mišljenja o cijeni tog financijskog instrumenta, a da nije u isto vrijeme javnosti objavila taj sukob interesa na odgovarajući i učinkovit način.

III. LAŽNI ILI OBMANJUJUĆI SIGNALI I OBLIKOVANJE CIJENA

Članak 7.

Zaposlenici Društva dužni su pri provjeri naloga i/ili transakcija razmotriti najmanje sljedeće signale i okolnosti, koji se sami po sebi nužno ne smatraju manipulacijom tržišta:

- a) u kojoj mjeri zadani nalozi ili izvršene transakcije predstavljaju značajan dio dnevnog opsega trgovanja predmetnim financijskim instrumentom na burzi ili uređenom javnom tržištu na kojem je predmetni financijski instrument uvršten na trgovanje, a posebice kada te aktivnosti vode do značajne promjene cijene financijskog instrumenta,

- b) u kojoj mjeri nalozi koje su zadale osobe sa značajnom kupovnom ili prodajnom pozicijom u financijskom instrumentu ili transakcije koje su te osobe izvršile vode do značajnih promjena cijene financijskog instrumenta ili povezane izvedenice ili temeljne imovine uvrštenih na burzi ili uređenom javnom tržištu,
- c) dovode li izvršene transakcije do stvarne promjene vlasništva nad financijskim instrumentom uvrštenim na burzi ili uređenom javnom tržištu,
- d) u kojoj mjeri zadani nalozi ili izvršene transakcije obuhvaćaju izmjenu pozicija u kratkom razdoblju i predstavljaju značajan dio dnevnog volumena trgovanja predmetnim financijskim instrumentom na predmetnoj burzi ili uređenom javnom tržištu te bi mogli biti povezani sa značajnim promjenama cijene financijskog instrumenta uvrštenog na burzu ili uređeno javno tržište,
- e) u kojoj su mjeri zadani nalozi ili izvršene transakcije koncentrirani unutar kratkog vremenskog raspona tijekom dnevnog trgovanja i vode do promjene cijene koja je slijedom toga promijenila smjer kretanja,
- f) u kojoj mjeri zadani nalozi mijenjaju prikaz najboljih cijena ponude ili potražnje financijskog instrumenta uvrštenog na burzu ili uređeno javno tržište, ili prikaz dubine tržišta koja je vidljiva sudionicima na tržištu, a uklonjeni su prije nego što su izvršeni i
- g) u kojoj su mjeri nalozi zadani ili transakcije izvršene u specifično vrijeme ili oko specifičnog vremena u kojem se izračunavaju referentne cijene i rade drugi izračuni, a vode do promjena cijena koje imaju učinak na navedene referentne cijene i izračune
- h) ako cijena financijskog instrumenta počne značajnije odstupati od njene prosječne vrijednosti posljednjih dana,
- i) ako osoba učestalo zadaje naloge bez stvarne namjene kupnje navedenog financijskog instrumenta, tj. učestalo zadaje naloge koje kasnije povlači s tržišta,
- j) ako je financijski instrument u tzv. segmentu promatrana na organiziranom tržištu na kojem se isti trži
- k) ako se ustanovi znatnija korelacija između oscilacije cijene financijskog instrumenta i istupanja u javnosti, u obliku objava i/ili analiza, osobe/a koje su povezane s navedenim financijskim instrumentima,
- l) ako operater organiziranog tržišta kapitala učestalo poništava transakcije određenim financijskim instrumentom i
- m) koliko radnje određenog investitora na organiziranom tržištu utječu na likvidnost financijskog instrumenta.

IV. FIKTIVNI POSTUPCI ILI SVAKI DRUGI OBLIK OBMANE ILI PRIJEVARE

Članak 8.

Djelatnici Društva dužni su pri provjeri naloga i/ili transakcija razmotriti najmanje sljedeće signale i okolnosti, koji se sami po sebi nužno ne smatraju manipuliranjem tržišta te ne predstavljaju sveobuhvatnu listu:

- a) prethodi li zadanim nalogima ili izvršenim transakcijama ili slijedi nakon njih, širenje neistinitih/lažnih ili obmanjujućih informacija od strane osoba koje su naloge i zadale ili transakcije izvršile ili osoba koje su s njima povezane i

- b) zadaju li naloge ili izvršavaju transakcije osobe koje prije ili nakon što one ili osobe koje su s njima povezane izrade ili šire istraživanja ili preporuke za ulaganje koje su lažne, pristrane ili očigledno pod utjecajem materijalnih interesa.

V. OBAVJEŠTAVANJE O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA

Članak 9.

Svaki zaposlenik Društva koji opravdano sumnja da bi transakcija mogla predstavljati manipuliranje tržištem dužan je bez odgode uzimajući u obzir elemente koji predstavljaju aktivnosti manipuliranja tržištem propisane zakonom i ovim Pravilnikom o tome obavijestiti voditelja Odjela odnosno upravu Društva koji će o istome obavijestiti Agenciju.

Sumnja na postupke manipuliranja tržište voditelju odjela ili upravi društva podnosi se na Obrascu koji se nalazi u prilogu Pravilnika.

Svaki obrazac zasebno se numerira radi lakše identifikacije i arhiviranja na sljedeći način **Broj: xx/yyyy**. Prvi dio numeracije dokumenta (xx) odnosi se na prvi sljedeći redni broj Sumnje na manipulaciju tržištem koji se određuje uvidom u Registrator gdje se čuvaju svi izvorni primjerci napisanih izvještaja o Sumnji na manipulaciju tržište, dok drugi dio numeracije (yyyy) odnosi se na kalendarsku godinu u kojoj je dogodila Sumnju o manipulaciji tržištem.

U slučaju sumnje na manipulaciju tržištem svaki djelatnik društva koji prvi izrazi sumnju na manipulaciju tržištem dužan je bez odgode izvjestiti nadležne osobe unutar društva te sačiniti izvještaj o istome te bez odgode obavijestiti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga.

Članak 10.

Prilikom dostavljanja obavijesti o aktivnostima za koje se može opravdano posumnjati da predstavljaju aktivnosti koje se smatraju manipuliranjem tržištem Društvo dostavlja Agenciji najmanje sljedeće podatke:

- opis transakcije, vrstu naloga i druga svojstva naloga kao i vrstu trgovanja, razlog sumnje da bi transakcija mogla predstavljati manipuliranje tržištem,
- identitet osoba u čije su ime transakcije bile izvršene te drugih osoba uključenih u predmetnu transakciju,
- u kojem svojstvu djeluje osoba koja podliježe obavezi obavješćivanja,
- svaku drugu informaciju koja bi mogla biti značajna u razmatranju spornih transakcija.

Ako podaci iz prethodnog stavka nisu raspoloživi u trenutku slanja obavijesti, poslana obavijest treba sadržavati barem razloge zbog kojih Društvo opravdano sumnja da bi transakcija mogla predstavljati manipuliranje tržištem. Sve preostale podatke Društvo će dostaviti Agenciji čim mu postanu dostupni.

Obavijest se dostavlja Agenciji na obrascu koji je propisan Pravilnikom o manipulaciji i obvezi obavješćivanja o sumnji na zlouporabu tržišta.

Članak 11.

Obavijest Agenciji iz Članka 9. ovog Pravilnika dostavlja se na jedan od sljedećih načina:

- poštom,
- elektroničkom poštom,
- telefaksom,
- u iznimnim slučajevima i putem telefona, pod uvjetom da se čim se za to stvore uvjeti dostavi i u pisanom obliku.

Članak 12.

Društvo o obavijesti iz članka 9. ovog Pravilnika ne smije obavijestiti niti jednu drugu osobu, što se posebice odnosi na osobe u čije su ime zadani nalozi odnosno obavljene transakcije ili strane povezane s tim osobama, osim temeljem zakonski utvrđenih odredbi. Ispunjavanje ovog zahtjeva ne izlaže osobu koja je izvršila obavješćavanje nikakvoj vrsti odgovornosti, pod uvjetom da osoba koja je dostavila obavijest djeluje u dobroj vjeri.

Obavješćavanje Agencije sukladno zakonu i ovim Pravilnikom u dobroj vjeri, ne predstavlja kršenje bilo kojeg ograničenja otkrivanja informacija propisanog ugovorom ili bilo kojim propisom te ne podliježe nikakvoj vrsti odgovornosti za osobu koja je dala takvu obavijest.

VI. MJERE I POSTUPCI ZA OTKRIVANJE MANIPULIRANJA TRŽIŠTEM

Članak 13.

Djelatnik Odjela trgovanja financijskim instrumentima koji zaprimi nalog na izvršavanje, a temeljem čijeg izvršenja će doći do znatnije promjene cijene financijskog instrumenta (tj. njegova cijena može otići u pozitivnu ili negativnu cjenovnu blokadu), a koja isto tako nije posljedica intenzivnog kratkoročnog trenda (najčešće dnevnog) trgovanja na uređenom tržištu pismeno će obavijestiti Voditelja odjela trgovanja financijskim instrumentima, Službenika za usklađivanje poslovanja društva sa zakonskim propisima ili Upravu društva o zaprimanju takvog naloga. Sukladno odredbama Zakona o tržištu kapitala takav nalog će biti izvršen, a pismena prijava, tj. izražena sumnja u aktivnosti koje imaju za cilj manipuliranje tržištem će biti prijavljena Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i Zagrebačkoj burzi.

Odjel trgovanja financijskim instrumentima dužan je sukladno člancima 465. – 470. Zakona o tržištu kapitala te članku 362. Pravilnika Zagrebačke burze pratiti i analizirati cijene u okviru pojedinih faza trgovanja s pojedinim financijskim instrumentima, a posebice kretanje zaključnih cijena na kraju radnog dana trgovanja uređenom tržištu.

Ako djelatnik Odjela trgovanja financijskim instrumentima na kraju radnog dana trgovanja na uređenom tržištu, tijekom vršenja kontrole provedenih transakcija otkrije značajno odstupanje u kretanju cijene ili prometa pojedinih financijskih instrumenata, kao što je to opisano u prethodnim paragrafima, a transakcije s kojima je uzrokovano takvo stanje posljedica su trgovanja preko Antea brokera d.o.o., dužan je o tome obavijestiti Voditelja odjela odnosa s klijentima, Službenika za usklađivanje poslovanja društva sa zakonskim propisima ili Upravu društva.

Sumnja na postupke manipuliranja tržištem u gornjem paragrafu navednim osobama obavlja se uz pomoć Obrasca koji se nalazi u prilogu ovoga Pravilnika i sukladno uputama, tj. članku 5. Pravilnika o manipulaciji i obvezi izvješćivanja o sumnji na zlouporabu tržišta (NN 5-2009).

VII. ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Članak 14.

Društvo čuva dokumentaciju koja se odnosi na slučajeve manipulacije tržištem, a koji su poslani Agenciji u skladu sa zakonom i internom Pravilnikom o čuvanju dokumentacije od 23.12.2010. godine.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom njegovog donošenja.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o manipulaciji i obvezi obavješćivanja o sumnji na zlouporabu tržišta koji je donesen 4.3.2011. godine.

Pravilnik će se nalaziti u folderu „Zajednički folder“ i na lokaciji <ftp://www.antea-brokeri.hr> gdje će biti vidljiv svim zaposlenima Društva.

Mr.sc. Krešimir Jušinski

Predsjednik uprave

Prilog 1.

SUMNJA NA MANIPULACIJU TRŽIŠTEM

Broj: ××/yyyy

Dana _____ djelatnik Antea brokera _____ izrazio je sumnju na postupke manipuliranja organiziranim tržištem po pitanju trgovanja sljedećim financijskim instrumentom: _____.

Objašnjenje sumnje na manipulaciju tržištem:

U _____, dana _____ godine.

Izradio:

Djelatnik Odjela odnosa s klijentima

Nadležna osoba